

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

183-1/2016

Београд

ЉБ

Заштитник грађана
Zastitnik građana

дел.бр. 42788 датум 02.11.2016

МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
ИСОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Немањина 22-26

11 000 Београд

Поштовани господине Иванишевић

У складу са чланом 46. став 7. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 61/2006 - пречишћен текст, 69/2008, 88/2009, 33/2010, 69/2010, 20/2011, 37/2011, 30/2013 и 76/2014) у прилогу Вам достављамо мишљење Заштитник грађана на текст **Нацрта акционог плана за примену Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025. за период од 2016-2018. године**, који сте нам доставили на мишљење, у прилогу акта број: 119-011-00189/2016-16 од 27.10.2016. године.

С поштовањем,

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Роберт Сепи

Делиградска 16, 11000 Београд

Телефон: (011) 2068 -100

www.zastitnik.rs

e-mail: zastitnik@zastitnik.rs

МИШЉЕЊЕ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА НА ТЕКСТ НАЦРТА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ СТРАТЕГИЈЕ ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РС 2016-2025, ЗА ПЕРИОД ОД 2016-2018. ГОДИНЕ

Начелне примедбе

Усвајање АП у последњем кварталу године на коју се односи, као и чињеница да нису све активности буџетирани, су оправдани разлози због којих је неизвесна његова примена.

Управо како би се то избегло, односно како се не би поновиле лоше праксе, у Редовном годишњем извештају Заштитника грађана за 2015. годину¹ скренута је пажња да је веома важно да се мере Стратегије, имајући у виду ниво њихове општости, Акционим планом за њено спровођење значајно конкретизују и операционализују и да се донесе без одлагања, са потребним буџетским средствима за његово спровођење.

Имајући то у виду, извесно је да ће доћи до ревидирања овог АП и због тога је потребно предвидети да основ тог поступка пре свега буду прикушљени подаци о резултатима, стечена искуства, идентификоване препреке итд., поред консултативног процеса.

Такође, у Делу V. Праћење и спровођење Акционог плана, потребно је навести крајњи рок да се донесе план праћења реализације АП, начин прикушљања података и динамика извештавања, јер је то начин да се правовремено утврди потреба и реагује у циљу његовог спровођења.

Појединачне примедбе

Део I. ОБРАЗОВАЊЕ

У активности 1.1.3.3, у показатељима активности треба прецизирати шта се подразумева под појмом: „представника предшколских установа ромске деце“, или извршити техничку редакцију текста ако је реч о грешци.

У активности 1.2.1.3. на основу показатеља није могуће утврдити да ли је планирано формирање листе сарадника који познају ромски језик и на основу којих критеријума, како би било омогућено да се њихов број прилагођава потребама.

Потребно је планирати критеријуме који би јасније уредили шта се подразумева под језичком асистенцијом/ подршком, ако термин указује на разлике у односу на претходно наведене стручне сараднике.

У активности 1.2.1.5. потребно је навести следеће показатеље:

- „Повећан број девојчица ромске националности које прелазе у пети разред“,
- „Број и врста мера за спречавање са посебним фокусом на разлозима због којих девојчице ромске националности напуштају основну школу и не настављају са школовањем“,

¹ <http://www.zastitnik.rs/index.php/izvestaji/godisnji-izvestaji> стр. 81 и 91

- „Повећан број девојчица ромске националности које уписују први разред средње школе“,
- „Број и врста мера за спречавање ромске деце да напусте школовање након завршетка основне школе са посебним освртом на разлоге због којих девојчице ромске националности напуштају основну школу и не настављају школовање“.

У активности 1.2.1.6. треба навести и показатељ: „Процент ромске деце која прелазе у пети разред (у односу на укупно уписану децу), разврстан по полу“.

Пре активности 1.3.1.4. било би потребно уврстити нову активност 1.3.1.3. која гласи: „Уклонити садржаје из наставних планова и уџбеника који садрже стереотипе о родним улогама“, а затим у целом тексту АП ускладити нумерације активности које следе.

У односу на активност 1.4.1.4. указујемо да је ради остваривања овог оперативног циља потребно дефинисати обавезу школа да се обрате надлежном министарству за добијање сагласности за организовање наставе изборног предмета ромски језик када је број ученика, који су изабрали тај изборни предмет, мањи од 15.

У Оперативни циљ 5: Обезбедити већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и образовање ромских стручњака у областима од значаја за ромску заједницу и спровођење *Стратегије*, указујемо да је показатеља утицаја број Рома и Ромкиња који уписују факултете и високе школе потребно да буде раздвојен по основу пола.

У односу на активност 1.5.1.2. указујемо да је ради спровођења ове активности потребно претходно дефинисати критеријуме и показатеље на основу којих се одређене студије сматрају да су од **посебног** интереса за ромску заједницу.

У активностима 1.5.1.3; 1.5.1.4. 1.5.1.4. потребно је прецизно дефинисати шта је садржај ових активности, јер се овде користи други и различит термин „од интереса за ромску заједницу“, за разлику од претходне активности (где је од посебног интереса), а у активности 1.5.1.4 се говори о „приоритетима за ромску заједницу“.

Заштитник грађана поздравља активности 1.6.1. 5. и указује да је проблем што још увек нису обезбеђена средства за њено спровођење.

Део II. СТАНОВАЊЕ

У активности 2.1.1.1. потребно је јасно дефинисати критеријуме и параметре који одређују значајно учешће ромске популације у некој локалној самоуправи.

У активности 2.3.2.1. потребно је прецизирати на које се објекте односи ова активност, јер приликом подношења захтева за озакоњење нема могућности да се води евиденција о националној припадности подносиоца.

У оквиру Оперативног циља бр. 6 потребно је сагледати разлоге (да ли су техничке природе) да се користе различити термини „право на адекватно становање“ и „право на адекватан смештај“, како би се отклонила могућност проблема у примени.